

ILUARSISSUT

Isumaliutissiissut 3. maajimik ulluligaq taarserpaa

(Ataatsimiititaliap inassuteqaataani piffissaliunneqartup iluarsinera, taamaalillunilu piffissaliunneqartoq UPA25 sioqqullugumut allanngortinneqarluni)

Ullukinnerup ullup affaa sulinnigffiusalernissaa siunertaralugu Naalakkersuisut qulaajaanissaannik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiiffisassaattut siunnersuut. Qulaajaaneq periarfissanik assigiinngitsunik qanoq iliornikkut ullukinnerup ullup affaanik sulinnigffiulersinneqarsinnaaneramik qanorlu aningaasatigut kinguneqarsinnaaneramik imaqassaaq. Qulaajaaneq UPA 2025-mi saqqummiunneqassaaq.

Inatsisartunut ilaasortap Peter Olsen, Inuit Ataqtigiinneersup saqqummiussaa

pillugu

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap sularinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Najaaraq Møller, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Knud Mathiassen, Naleraq

Inatsisartunut ilaasortaq Dines Mikaelson, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Edvard Nielsen Aronsen, Inuit Ataqtigiit

UPA2024-mi ulloq 17. april siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Ullukinnerup ullup affaa sulinnigffiusalernissaa siunertaralugu Naalakkersuisut qulaajaanissaannik peqquneqarnissaannik qanorlu aningaasatigut kinguneqarsinnaaneramik

misissuisoqarnissaa siunnersuummi matumani siunnersuuteqartup kissaatigaa. Ulloq immikkuullarissaq pillugu nalliussisarnissaq siunnersuummi siunertarineqarpoq, taamaaliornikkullu meeqqat inuusuttullu kiisalu suliffeqarfiit soqutiginninnerulersinnaallutik.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Ullukinneq kalaallit inuiaqatigiivinit nalliuttorsiuutigineqartartoq, tamannalu kalaallit kulturiannut pingaaruteqartorujussuusoq siullermeerinninnermi isumaqatigiiffiuvoq. Aningaasatigut kingunerisassai aammalu ullukinnermi ullup affaa, ulloq ataaseq sulinngiffiusassanersoq imaluunniit ulloq alla sulinngiffiusartoq ullukinnerisortarnissamut nuunneqassanersoq oqallisigineqarpoq. Taamaakkaluartoq ullukinnermi sulinngiffeqartalernissaq amerlanerussuteqartunit atuutilersikkusunneqarpoq ulloq sulinngiffiusartoq alla nuunneqarsinnaappat taamaalillunilu inuiaqatigiinnut annertunerusumik aningaasartuutaasussaanani. Tamanna tunngavigalugu soqutigisaqatigiinnut attuumassutilinnut ullukinnermi sulinngiffeqarneq qanoq kinguneqarsinnaanersoq misissoqqullugu ataatsimiititaliamut kaammattuutigineqarpoq.

Sassartitsinerit

Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) aamma Sulisitsisut (GE) ulloq 29. april 2024 ataatsimiititaliamut sassartitsippat. Siunnersuuteqartup toqqagassatut periarfissat sisamat saqqummiussai illuatungeriinnit isummorsorfigineqarput (**ilanngussaq 1 aamma 2**). Matumuuna SIK ilisimatitsivoq ullup affaanik sulinngiffeqartarnissaq inuiaqatigiinnut 3 mio. kr. missaani akeqassasoq, aammalu ulloq tamaat sulinngiffeqartarnissaq 6 mio. kr.-ussasoq, tassa ulloq sulinngiffiusussaq nutaaq atulersinneqassappat ulloq sulinngiffiusoq alla nuunneqarnani (**ilanngussaq 1**).

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Ileqqutoqqat naleqartitat kinguaariit tullissaannut ingerlateqqinneqarnissaannik siunnersuummut pingaarnertut tapersiineq qulakkeerinnissasoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqarpoq.

Siunnersuummik siullermeerinninnermi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoq allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussivoq:

Ullukinnerup sulinngiffik allap ullumi affaa nuunneratigut affarmik sulinngiffiunissaanut oqallinnissaq siunertaralugu pisortani namminersortunilu isumaqatiginninniarsinnaatitaasut attaviginissaannut Naalackersuisut peqqusinissaannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

Ullukinnerup sulinngiffik allap ullumi affaa nuunneratigut affarmik sulinngiffiunissaa kiisalu soqutigisaqatigiit isumaqatiginninniarnernut ilaatinneqarnissaat Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaanni allaqqasoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Pisortani namminersortunilu soqutigisaqatigiit attuumassutillit peqatigalugit periarfissanik

eqqartuinissaq pingaaruteqartoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqarpoq, taakuummatami isumaqatigiissutitut tunngasutigut isumaqatiginninniarsinnaatitaasut. Suliniutip nunatsinni inuiaqatigiinnut aningaasatigut kinguneqassasoq ataatsimiititaliamit ilisimaarineqarpoq.

Taakkua peqqutigalugit ataatsimiititaliap SIK aamma GE aggersarpai, ullukinnermilu sulinnigiffeqartalernissamut periarfissat tassungalu aningaasatigut kingunerisinnaasai eqqartorlugit. Illuatungeriit siunnersuummut pitsaasumik tapersersuinerat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, piumasarineqarlunili suliffeqarfiit isumaqatigiissutillu atuuttut ataqqineqarnissaat, taamaalillunilu SIK-mi aamma GE-mi ilaasortanut aningaasartuuteqarnerulernissamik nassataqarnani. Illuatungeriit siunnersuummut pitsaasumik isiginninnerat ataatsimiititaliamit naammagisimaarneqarpoq. Taamatuttaaq piumasarineqartut sapinngisamik naapertorneqassasut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Siumuminngaanniit allannguutissatut siunnersuut siullermeerinninnermi saqqummiunneqartoq siunnersuutip matumani pineqartup sinaakkutaasa avataani inissisimasoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqarpoq. Siumuminngaanniit allannguutissatut siunnersuummi allaqqavoq 2024-mi ukiakkut ataatsimiinnermi suliarineqartussamik 2025-milu atuutilertussamik Naalakkersuisut inatsisilioqqullugit peqquneqassasut. Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaa kingunerissavaa Siumumiinngaanniit allannguutissatut siunnersuutaat atorunnaassasoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqarpoq. Allannguutissatut siunnersuut aalajangiiffigisassatut siunnersuummit matumani pineqartumi taasissutaasussamit allaaneruvoq taamaattumillu sinaakkutigineqartut iluaniinnani:

Ullukinnerup ulloq naallugu sulinnigiffiusalernissaa siunertaralugu Naalakkersuisut 2025- miit atuutilertussamik inatsisilioqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut. Siunnersuut UKA24-mi saqqummiunneqassaaq.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Inatsimmik allanngortitsilluni suliaqarneq atorfillip ataatsip ukiumut sulineranik 250.000 kr.-nik naleqassasoq siunnersuuteqartup aalajangiiffigisassasut siunnersuummi matumani allappaa.

Ullukinnermi ullup affaa sulinnigiffeqartalernissamut **periarfissat misissorneqassasut** Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik siunnersuummi matumani allaqqasoq, ilutigisaanillu aningaasatigut kingunerisinnaasaani **inatsisip allanngortinneqarnissaannik suliaqartoqarnissaannik** allaqqasoqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Aningaasatigut kingunerisinnaasaani periarfissat sisamat siunnersuuteqartumit allanqarsimasut aamma ataatsimiititaliamit maluginiarneqarput.

Naggataatigut Naalakkersuisut inatsimmik suliaqatigut peqquneqarnissaat piviusunngortinneqassappat, taamaalilluni Inuit Ataqatigiit aamma Siumut allannguutissatut

siunnersuutaat akuerisassanngorlugu innersuunneqarluni, siunnersuummi aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai naapertuuttumik allaqqasut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarput.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

- Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqtigiinneersut aamma Siumumeersut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussipput tamannalu akuerisassanngortillugu:

Tussiarfissuup ulloq tamaat sulinnigffiuserunnaarsinneratigut paarlattuanilli ullukinneq ulloq tamaat sulinnigffiusaleqqullugu Naalakkersuisut 2025-mi atuutilertussamik inatsisissamut siunnersuusiornissamut peqquneqarnissaannik inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut. Inatsisissatut siunnersuut UPA 25 sioqqullugu saqqummiunneqassaaq.

- Ataatsimiititaliap isumaqtigiittup Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat itigartitsissutigineqarnissaa innersuussutigaa:

Ullukinnerup sulinnigffik allap ullumi affaa nuunneratigut affarmik sulinnigffiunissaanut oqallinnissaq siunertaralugu pisortani namminersortunilu isumaqtiginninniarsinnaatitaasut attaviginissaannut Naalakkersuisut peqqusinissaannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasunut paasinnilluni ataatsimiitaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Najaaraq Møller
Siulittaasoq

Knud Mathiassen

Dines Mikaelen

Peter Olsen

Edvard Nielsen Aronsen